

Monumentnummer*: 506257

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 23 december 1997
Kadaster deel/nr 82762/52

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Heijningen Moerdijk Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving

Fijnaart

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Fijnaart M 103

Omschrijving**

Inleiding

DIJKWONING genaamd: "Huis van de Heren der aanwassen onder Fijnaart c.a.", gelegen op de dijk van de in 1583 ingedijkte Oude Heijningse Polder. Het huis is plaatselijk beter bekend als "Fort Oranje", verwijzend naar de 18de-eeuwse fortificatie waarin het huis werd ingesloten. Een deel van de ringgracht van het voormalige bastion is nog aanwezig. Het huidige pand dateert uit 1768 en vervangt een eerder huis uit 1669. De achterbouw is in 1920/21 toegevoegd naar ontwerp van architect L. Lenoir. De aanbouw rechts dateert uit de vijftiger jaren van deze eeuw en vervangt een oudere schuur. In het huis ligt een veelhoekige kamer, waar tot voor kort jaarlijks op de laatste dinsdag in juni de jaarvergadering plaatsvond van de 'Heren der aanwassen'.

Beschrijving

Het eenlaags huis met langwerpige plattegrond vormt met de latere aanbouwen één geheel onder langgerekt zadeldak met links een driezijdige beëindiging. Het is gedekt met Oudhollandse pannen. De muren zijn opgetrokken in handvorm baksteen in staand en kruisverband en afgesloten door een brede goot op klossen. Aan de dijk ligt de ingang met paneeldeur en tweedelig bovenlicht. Rechts zijn twee twaalfruitsschuiframen geplaatst. De strekken boven de brede kozijnen wijzen op een latere vervanging van bolkozijnen door schuiframen. Links van de ingang een bolkozijn met kleine roedeverdeling, voorzien van luiken. In de naar het westen gelegen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

driezijdige beëindiging van het huis ligt een veelhoekige kamer met vijf twintigruitsschuiframes met luiken. Deze kamer is deels onderkelderd. De achterkant van het huis heeft openslaande paneeldeuren en een dakkapel met zesruitsraam. Steekankers in voor- en achtergevel, behalve waar zich de hoekkamer bevindt

Haaks op de achtergevel staat de aanbouw (1920-21) van een tweelaags woonhuis onder verhoogd schilddak met Oudhollandse pannen. Het deels in handvorm baksteen opgetrokken pand vertoont in het muurwerk sporen van veranderingen. Er zijn T- en zesruitsvensters die recht of met segmentboog zijn afgesloten. Een daklijst sluit de gevels af. In de achterbouw zijn de onderkeldering en delen van het dijkhuis uit 1768 geïntegreerd.

Het eenlaags driehoekig gesloten pand bezit inwendig een veelhoekige kamer met een betimmering, waarin o.a. zijn opgenomen een schouw en kast met paneeldecoratie zoals gebruikelijk in de 18de eeuw. In de kap een achzijdig houten gewelf. In een andere kamer bevindt zich een houten kasten- en bedstedenwand. In het pand bevindt zich een droogclos et.

Waardering

Het dijkhuis heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een bestuurlijke ontwikkeling met name die van de geschiedenis van de waterhuishouding en -beheersing. Het pand is van architectuurhistorisch belang wegens de bijzondere samenhang tussen exterieur en interieur. Het dijkhuis heeft bijzondere waarde wegens de situering, verbonden met de historische ontwikkeling van streek en bestuur. Het dijkhuis is van belang wegens architectuurhistorische, typologische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument